

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/136/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4417206238
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4417206238.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Jarmily Pogranovej, v právnej veci žalobcu: B. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. J., M. R. Z. XXXX/XX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Andrea Cviková, o určenie neplatnosti zmluvy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 21. novembra 2017, č. k. 14C/22/2017-55, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a neplatnosti ustanovení bodu 11.1. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX a výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzavrel žalovaný so žalobcom ako dlžník je neplatná (výrok I.), že ustanovenie bodu 11.1 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16. 09. 2016 je neplatné (výrok II.). Tretím výrokom zamietol žalobu o určenie, že spotrebiteľský úver v zmysle Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16. 09. 2016, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným ako dlžníkom, je bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi v súvislosti s rozhodnutím podľa I. a II. výroku náhradu trov konania nepriznal a žalobcu zaviazal v súvislosti s rozhodnutím podľa III. výroku nahradiť žalovanému trovy konania v pomere 100 % zároveň žalovaného zaviazal zaplatiť súdne poplatky spolu vo výške 199 eur po právoplatnosti rozhodnutia na účet Slovenskej pošty a.s.

1.2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 137 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 53b ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení od 01. 02. 2013 (ďalej len „nariadenie“), § 3a ods. 1, 2 nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení zákona č. 141/2010 Z. z., § 1 ods. 2, § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 102/2014 Z. z.

1.3. Konštatoval, že žalobca sa domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 16. 09. 2016 (ďalej len „Dohoda“), ktorá je súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16. 09. 2016 (ďalej len „Zmluva“) a ustanovenie Sankcie - bod 11.1 Zmluvy sú ako neprijateľné zmluvné podmienky podľa § 53 Občianskeho zákonníka neplatné a aby určenia, že spotrebiteľský úver v zmysle

Zmluvy uzatvorenej medzi ním a žalovaným je bezúročný a bez poplatkov. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe podľa § 137 písm. c) CSP odôvodnil tým, že určovacia žaloba má preventívny charakter, keďže prostredníctvom nej možno eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu, pričom k náprave nemožno dospieť iným spôsobom. Prostredníctvom nej možno dosiahnuť odvrátenie budúcich sporov medzi účastníkmi.

1.4. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 16. 09. 2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou žalobcovi poskytol úver vo výške 3 000 eur. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú, do termínu konečnej splatnosti úveru, úroková sadzba úveru aj odpata boli dohodnuté vo výške 22,44 %, ročná RPMN 24,20 %, priemerná RPMN 16,57 %, celková náhrada spojená s úverom 1 357,50 eura (suma úrokov, ktoré musí zaplatiť dlžník za celú dobu čerpania úveru), celková čiastka, ktorú musí v súvislosti s úverom dlžník zaplatiť 4 357,50 eura (výška úveru + celkové náklady), výška pravidelnej splátky 103,75 eura - z toho splátka istiny 71,43 eura a splátka úrokov 32,32 eura, termín splatnosti každej splátky 1. deň v kalendárnom mesiaci, splatnosť prvej splátky 01. 11. 2016, termín konečnej splatnosti úveru 01. 04. 2020, úroková sadzba pre prípad omeškania s úhradou splátok úveru 5 % ročne (bod 5). Pre prípad „ak dlžník pristúpi k poisteniu schopnosti splácať úver „mala byť podľa bodu 5 výška náhrady poistného 28,65 eura mesačne (počet týchto platieb 42 od 01. 11. 2016 do 01. 04. 2020) a predpokladala sa prihláška do poistenia a poistná zmluva. Podľa bodu 11.1 bol žalobca, ako dlžník, v prípade omeškania s úhradou mesačných splátok úveru a úrokov a v prípade omeškania s úhradou zosplateného dlhu povinný zaplatiť zmluvnú pokutu 0,04 % z dlžnej sumy denne, úroky z omeškania vo výške stanovenej nariadenia tak, aby spolu nepresahovali maximálnu výšku uvedenú v bode 11.3, ktorý korešponduje zo znením ustanovenia § 3 nariadenia.

2. Dňa 23. 09. 2016 žalovaný so žalobcom, ako dlžníkom, uzavrel dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) podľa § 551 Občianskeho zákonníka (žalobca ju podpísal 16. 09. 2016 a žalovaný 23. 09. 2016). Dlžník v nej vyhlásil, že si je vedomý jej dobrovoľného uzavretia a toho, že jej uzavretie nie je podmienkou uzavretia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo poskytnutia úveru. Spoločnosť vyhlásila, že jej uzavretie nevyžaduje. Dlžník má možnosť jej uzavretie odmietnuť tým, že ju nepodpíše. Dlžník podpisom podpisuje záujem uzavrieť Dohodu na zabezpečenie svojich záväzkov voči veriteľovi s tým, že z jeho mzdy budú vykonávané zrážky v dohodnutej výške a poukazované žalovanému. Dôsledkom uzavretia Dohody je možnosť Spoločnosti predložiť túto Dohodu zamestnávateľovi dlžníka, s čím dlžník vyjadril podpisom dohody súhlas a ďalší súhlas sa nevyžaduje. Dlžník je povinný rešpektovať vykonávanie zrážok zo mzdy v dohodnutej výške až do úplného splatenia pohľadávok žalovaného, prípadne aj iných nárokov, ktoré voči nemu vzniknú, bez toho, aby bolo potrebné súdne rozhodnutie, alebo rozhodnutie osvedčujúce pohľadávky Spoločnosti. Dlžník nemá oprávnenie túto Dohodu pred splatením vypovedať, od nej odstúpiť, alebo ju iným spôsobom jednostranne ukončiť (body I, II, III. Dohody). V bode IV. Dohody bolo uvedené, že pohľadávka vyplýva z poskytnutia úveru na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere čl. 8500166533 a pozostáva z úveru vo výške 3 000 eur a úrokov 1 357,50 eura. Príslušenstvo tvoria ďalej náklady Spoločnosti, ktoré preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky voči Dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami Spoločnosti voči Dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe, alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadných dodatkov a ak dlžník pristúpi do poistenia Dohoda sa má týkať aj náhrady poistného 28,65 eura. Zamestnávateľ Dlžníka je povinný vykonávať v prospech Spoločnosti mesačné zrážky zo mzdy Dlžníka na označený účet a k označenému VS vo výške 132,40 eura mesačne (čl. V.) a to až do doby písomného ohlásenia Spoločnosti zamestnávateľovi, že všetky pohľadávky sú splatené (čl. VI.). Podľa čl. VIII. Dohody bola táto uzavretá na dobu, kým budú splatené všetky pohľadávky žalovaného.

2.1. Z hľadiska právneho posúdenia veci súd prvej inštancie uzavrel, že žaloba je v zmysle § 137 CSP iná žaloba, v cit. ustanovení neuvedená, pričom predpisy hmotného práva na ochranu spotrebiteľa, najmä ustanovenie Občianskeho zákonníka, zák. č. 129/2010 Z. z. ako aj zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. odôvodňujú možnosť podať takúto žalobu (o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, neplatnosti ustanovenia bodu 11.1 Zmluvy o úvere a určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Konštatoval, že ide o určovaciú žalobu podanú na základe vzniku ohrozenia subjektívneho práva žalobcu bez potreby preukázovania naliehavého právneho záujmu. Aj keď podľa § 551 Občianskeho zákonníka je Dohoda o zrážkach zo mzdy legálna, prostriedok zabezpečenia záväzkov a nie je vylúčený, resp. neprípustný ani v prípade zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv, pri uzatváraní takejto dohody však musia byť rešpektované zo strany veriteľa všetky skutočnosti súvisiace s ochranou spotrebiteľa. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že ide o formulárovú dohodu žalovaného, do ktorej

boli iba na vyznačené miesta textu, osobitne doplnené konkrétne údaje týkajúce sa žalobcu ako dlžníka (označenie žalobcu, číslo Zmluvy o úvere, výška úveru a úrokov, suma mesačného poistného „ak dlžník pristúpil k poisteniu“, bankové spojenie a VS žalovaného, povinnosť zamestnávateľa vykonávať zrážky vo výške 132,40 eura mesačne). Všetky ostatné časti Dohody boli vopred naformulované žalovaným, vrátane textu, že dlžník je povinný rešpektovať vykonávanie zrážok zo mzdy v dohodnutej výške až do úplného splatenia pohľadávok žalovaného, prípadne aj iných nárokov, ktoré voči nemu vzniknú, bez toho, aby bolo potrebné súdne rozhodnutie, alebo rozhodnutie osvedčujúce pohľadávky žalovaného. Ďalej aj to, že dlžník nemá oprávnenie túto Dohodu pred splatením vypovedať, od nej odstúpiť, alebo ju iným spôsobom jednostranne ukončiť. Uznal, že v Dohode je upozornenie, že dlžník má možnosť jej uzavretie odmietnuť tým, že ju nepodpíše, ako aj to, že dlžník podpisom podpisuje záujem uzavrieť Dohodu na zabezpečenie svojich záväzkov voči veriteľovi s tým, že z jeho mzdy budú vykonávané zrážky v dohodnutej výške a poukazované žalovanému. Najmä upozornenie, aby sa pred podpísaním textu dohody pozorne prečítal. Žalovaný však nepreukázal a v konečnom dôsledku ani netvrdil, že žalobca si dohodu pred jej podpísaním vôbec prečítal, a teda, či vôbec mal vedomosť o tom, že ju podpísať nemusí, respektíve že nie je podmienkou uzavretia Zmluvy o úvere, alebo poskytnutia úveru. Žalovaný túto Dohodu predložil na podpis žalobcovi v ten istý deň ako zmluvu o úvere t.j. 16. 09. 2016 a vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 08. 08. 2017 (strana 3 posledný odsek). Súd prvej inštancie teda konštatoval, že ide o podmienku uzatvorenia Zmluvy o úvere, a to podmienku neprijateľnú, keďže napriek tomu, že obsah Dohody mohol byť žalobcovi známy, ale ho nemohol ovplyvniť (§ 53 odsek 2 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy ako nie individuálne dohodnutá podmienka Zmluvy o úvere mala jednoznačne za následok hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, keďže tento bol nútený kedykoľvek počas jej splatnosti strieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu nielen poskytnutej sumy úveru a úrokov z úveru, ale aj akýchkoľvek nárokov žalovaného oznámených jeho zamestnávateľovi. Tieto by mohli byť vyčíslené aj na základe neprijateľných zmluvných podmienok, resp. v rozpore so zákonom. Dohoda o zrážkach zo mzdy pripúšťa teda možnosť, aby výška pohľadávky a jej príslušenstva prípadne sankcií bola určená zo strany žalovaného podľa jeho subjektívnej predstavy. Z uvedeného dôvodu je Dohoda v rozpore so zákonom (§53 odsek 1 Občianskeho zákonníka), ale aj v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Obč. zák.). V danom prípade preto súd dospel k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná aj ako neprijateľná zmluvná podmienka Zmluvy o úvere, ale aj ako právny úkon podľa § 551 Občianskeho zákonníka.

3. Žalobca sa domáhal tiež určenia, že ustanovenie bodu 11.1 Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX je neplatné ako neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná a toto ustanovenie je neplatné aj pre rozpor s ustanovením § 3a, odsek 1 nariadenia, pretože dojednaná zmluvná pokuta 0,04 % denne t. j. 14,6 % ročne spolu s dojednanými úrokmi s omeškania 5 % ročne prevyšuje trojnásobok zákonnej výšky úrokov z omeškania 15 % ročne (3 x 5 %) . Súd v danom prípade zistil, že výška úrokov z omeškania platná k prvému dňu omeškania bola 5 % ročne (ZUS ECB 0 % + 5 %) a platí od 16. 03. 2016 doteraz, a teda sa v podstate rovná dojednanej výške úrokov z omeškania. Z uvedeného je zrejmé, že súčet sankcií za omeškание s plnením dlhu je 19,6 % ročne (14,6 % + 5 %) a teda prevyšuje trojnásobok ročnej sadzby úrokov z omeškania (15 %) o 4,6 %-ta. Ustanovenie bodu 11.1 Zmluvy súd nemohol považovať za platne dojednané pre rozpor so zákonom, a to s § 517 odsek 2 Obč. zák. v súvislosti s § 3a, odsek 1 nariadenia v platnom znení berúc do úvahy skutočnosť, že pri uzatváraní zmluvy o úvere súčet sankcií prevyšoval trojnásobok zákonnej sadzby úrokov z omeškania, o čom žalovaný v čase uzatvárania zmluvy mal vedomosť. Odhliadnuc od uvedeného súd zmluvnú pokutu nepovažoval ani za individuálne dojednanú, keďže bola uvedená na formulárovej zmluve žalovaného, ktorej obsah formulárom daný, žalobca síce mohol pred podpísaním zmluvy poznať, ale nemohol ho ovplyvniť. Konkrétne údaje individuálne dojednané medzi žalobcom a žalovaným sú do formulárovej Zmluvy viditeľne dopísané, ale dojednanie o zmluvnej pokute k týmto údajom nepatrí. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že v prípade zmluvnej pokuty podľa bodu 11.1 Zmluvy ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je podľa § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka neplatná a neplatná aj podľa § 53b, občianskeho zákonníka v súvislosti s § 3a, odsek 1 nariadenia v platnom znení. Súd preto žalobe tejto časti vyhovel a rozhodol tak, ako je vo výroku II napadnutého rozsudku uvedeného.

4. Žalobca sa v ďalšej časti žaloby domáhal určenia, že spotrebiteľský úver v zmysle zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16. 09. 2016 je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu „adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu, alebo sťažnosť „a absenciu údajov o dobe trvania Zmluvy (potrebné náležitosti Zmluvy podľa § 9 odsek 2 písm. b, f, zák. č. 129/2010 Z. z.). Súd v prejednávacom

spore zistil, že tieto potrebné náležitosti boli v Zmluve uvedené zrozumiteľne, a to v bode 14.4 Zmluvy s odkazom na bod 1 Zmluvy (adresa žalovaného) a bod 5 Zmluvy - druhá odrážka zhora k súvislosti s druhou odrážkou zdola (doba trvania zmluvy). Súd dospel k záveru, že text Zmluvy v tomto smere nevzbudzoval žiadne pochybnosti ani nejasnosti, a preto v tejto časti akceptoval obranu žalovaného a žalobu ako nedôvodnú zamietol (výrok III.).

5. V súvislosti s rozhodnutím podľa výroku III. rozsudku vznikol nárok na náhradu trov konania žalovanému ako úspešnej strane sporu. Súd mu preto na základe § 255 odsek 1 CSP priznal náhradu trov konania v pomere 100 %. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku osobitným rozhodnutím. Žalobca je ako spotrebiteľ v tomto súdnom konaní podľa § 4 odsek 2 písmeno u), zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení oslobodený od súdnych poplatkov. V konaní o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a v konaní o určenie neplatnosti dojednanej zmluvnej pokuty bol úspešný a preto súd rozhodol na základe § 2 odsek 2 zákona o súdnych poplatkoch tak, že uložil žalovanému ako neúspešnej strane sporu v týchto dvoch prípadoch (výrok I a II) zaplatiť súdny poplatok za žalobu spolu vo výške 199 eur (2 x 99 eur podľa položky 1b, sadzovníka súdnych poplatkov).

6. Žalovaný podal v zákonnej lehote odvolanie proti I., II. IV a VI. výrokom rozsudku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. f) a písm. h) Civilného sporového poriadku. Poukázal na to, že požiadavka súdu preukázať, že si žalobca dohodu o zrážkach zo mzdy prečítal je nereálna, pretože čítanie je myšlienkový proces, v ktorom dochádza k vnímaniu informácie zapísanej formou písmen. Táto požiadavka je v rozpore so základnými princípmi právneho poriadku požadovať od žalovaného, aby preukazoval nepreukázateľné - myšlienkové procesy žalobcu. V kontexte záverov súdu prvej inštancie je potom úplne zbytočné, aby zákon č. 250/2007 Z. z. vyžadoval dohodu o zrážkach zo mzdy na samostatnej listine, ako aj vykonanie poučení, ak súd od žalovaného dodávateľa požaduje preukazovanie úplne iných podmienok a požiadaviek. Zákon písomnú formu dohody o zrážkach zo mzdy predpisuje úplne zbytočne, rovnako aj poučenia, ktoré by mal spotrebiteľ dostať. Pritom však žiadny platný zákon nehovorí o tom, že v spotrebiteľských vzťahoch sa spotrebiteľ zbaví záväzku zo zmluvy tým, že ju v konaní poprie. A naopak, ak takýto prístup platí pre spotrebiteľské vzťahy, potom by to malo platiť pre akékoľvek právne vzťahy (napríklad ani pôžička medzi susedmi by sa nemala odlišovať a dohodnuté formy jej zabezpečenia by malo byť rovnako možné poprieť ako je to v prípade spotrebiteľsko - dodávateľského vzťahu). Dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa všetky zákonné požiadavky, od písomnej formy, vyhotovení na samostatnej listine, informáciu o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy a končiac poučením o dobrovoľnosti. Ak súd vyžaduje ďalšie podmienky, ktoré nemajú oporu v zákone, potom jeho postup odporuje zákonu.

7. Ďalej poukázal na to, že zo záveru súdu, že dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje, aby výška pohľadávky bola určená podľa subjektívnej predstavy, pretože pri predložení dohody o zrážkach zo mzdy bola vyčíslená celková pohľadávka 5 296,87 eura nevyplýva, z akého dôvodu určil neplatnosť celej dohody o zrážkach zo mzdy, nie len časti. Takéto ustanovenie v dohode o zrážkach zo mzdy súd ani neoznačil, čiže napádaný rozsudok ani nedáva odpoveď na to, na základe čoho vlastne súd dospel k uvedenému záveru. Vyčíslenie celkovej zabezpečenej pohľadávky bolo pritom logické, keďže táto suma sa mala uhrádzať formou zrážok zo mzdy postupne. V konaní nebol vykonaný žiadny dôkaz o tom, že uvedené vyčíslenie je nesprávne, na základe nejakej subjektívnej predstavy a pod. Rozsudok súdu je aj v tomto ohľadne nepreskúmateľný a založený na zjednodušujúcich záveroch. V konaní neboli preukázané žiadne dôvody neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Výrok I. napádaného rozsudku nemá oporu ani v dokazovaní a ani v žiadnom ustanovení zákona.

8. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie ďalej rozhodol, že ustanovenie bodu 11. zmluvy spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXX zo dňa 16. 09. 2016 je neplatné. V odôvodnení uviedol, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná pre rozpor s § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., pretože zmluvná pokuta 0,04 % denne, t. j. 14,6 % ročne spolu s dojednanými úrokmi z omeškania prevyšuje trojnásobok zákonnej výšky úrokov z omeškania 15 % ročne. Namietal to, že súd sa vôbec nezaoberal obsahom ustanovenia článku 11 zmluvy ako celkom, hoci vo vzťahu k prijatým záverom sú dôležité aj body 11.2 a 11.3 uvedeného článku zmluvy. Z rozsudku je zrejmé, že súd si vybral len určitú časť tohto ustanovenia, a to konkrétne bod 11.1 a úplne prehliadol bod 11.2 a 11.3, ktorý obsahovo nadväzuje na bod 11.1 a dopĺňa ho práve v súvislosti s úpravou, ktorá vyplýva z nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré by podľa tvrdenia súdu malo byť porušené. Následne žalovaný odcitoval článok

11, odseky 11.1 až 11.3 Zmluvy. Základným princípom pri posudzovaní obsahu a platnosti právneho úkonu je posudzovanie tohto úkonu ako celku, čiže všetkých relevantných ustanovení, ktoré sa vzťahujú na jeho platnosť. Je v rozpore s princípom akéhokoľvek spravodlivého rozhodovania, aby sa právny úkon posudzoval na základe posudzovania len jedného jeho ustanovenia bez toho, aby sa do úvahy vzali všetky ďalšie a s ním súvisiace ustanovenia. V opačnom prípade je možné na základe postupu, ktorý spočíva v posudzovaní len niektorých ustanovení, nezohľadňovania ich spojitosti či kontextu s inými ustanoveniami dospieť k nesprávnym a často až absurdným záverom (napr. povinnosť zaplatiť kúpnu cenu podľa kúpnej zmluvy sa tiež neposudzuje bez toho, že kupujúci nadobúda vlastnícke právo k predmetu kúpy a pod.). Žalovaný tvrdí, že takéhoto pochybenia sa dopustil aj súd prvej inštancie. Ustanovenie článku 11., bod 11.1 posudzoval izolovane a vôbec neprihliadal na bod 11.2 a 11.3. Z napádaného rozsudku ani len nevyplýva dôvod, pre ktorý sa súd ustanovením článku 11 nezaoberal ako celkom. Zmluvná pokuta samotná podľa bodu 11.1 sama nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania (keďže minimálna hodnota sadzby úroku z omeškania je 5 %, potom trojnásobok bude vždy 15 % a výška pokuta môže byť len 14,6 % p. a.). Obmedzenie týkajúce sa maximálnej výšky sankcií sa tak v zmysle uvedeného môže uplatniť napríklad uplatnením časti nároku na úrok z omeškania v takej výške, aby uplatnená suma/ výška nároku spolu so zmluvnou pokutou neprevýšila obmedzenie v zmysle právnej úpravy. Toto vyplýva priamo z bodu 11.2 Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 11.1. tejto Zmluvy nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 11.3. tejto Zmluvy. Postup súdu sa javí pochybne pritom aj z dôvodu, kedy účely posudzovania bodu 11.1 prihliadal síce čiastočne aj na bod 11.2 (viď záver súdu „... pretože dojednaná zmluvná pokuta 0,04 % denne, t.j. 14,6 % ročne spolu s dojednanými úrokmi z omeškania 5 % ročne prevyšuje trojnásobok zákonnej výšky úrokov z omeškania“), avšak už na poslednú vetu tohto ustanovenia pozabudol. Pochybenie súdu žalovaný ďalej vidí aj pri opomenutí bodu 11.3 zmluvy, z ktorého vyplýva, že Zmluvná pokuta podľa článku 11. ods. 11.1. tejto Zmluvy spolu s úrokom z omeškania nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z. z. pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Z uvedeného je zrejmé, že ustanovenie článku 11 rešpektuje obmedzenie vyplývajúce zo zákonnej úpravy. Zmluvná pokuta samotná podľa bodu 11.1 nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania (keďže minimálna hodnota sadzby úroku z omeškania je 5 %, potom trojnásobok bude vždy 15 % a výška pokuta môže byť len 14,6 % p. a.). Obmedzenie týkajúce sa maximálnej výšky sankcií sa tak v zmysle uvedeného môže uplatniť napríklad uplatnením časti nároku na úrok z omeškania. Z napádaného rozsudku nevyplýva jediný dôvod, pre ktorý súd ustanovenie článku 11 zmluvy nehodnotil komplexne. Žalovaný uviedol, že napádaný rozsudok je založený na predčasných a jednostranných záveroch. Výška zmluvnej pokuty neprevyšuje zákonné obmedzenie a je v súlade s § 53b Občianskeho zákonníka, čo vylučuje dôvodnosť, zákonnosť a správnosť záveru vysloveného vo výroku II. napádaného rozsudku a dôvodov, ktoré súd uviedol v bode 9 odôvodnenia rozsudku. Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd po posúdení veci rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutom rozsahu mení a žaloba sa zamietá s tým, že žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania aj v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá. Žalovaný si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania vrátane trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 96,07 eura vrátane DPH (1 úkon - odvolanie á 85,02 eura vrátane DPH /70,85 eura + 20 % DPH/, 1x režijný paušál á 11,05 eura vrátane DPH /9,21 eura + 20 % DPH/).

9. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zopakoval, že dohoda je neplatná pre rozpor s predpismi na ochranu spotrebiteľa. Poukázal na rozsudok KS Žilina zo dňa 27. 04. 2017, sp. zn. 17Co/257/2016. Ďalej uviedol, že v § 53 ods. 1 Obč. zákonníka je vymedzená všeobecná zásada, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky). To neplatí iba v prípade, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa však nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Uvedené zásady sa vzťahujú aj na vedľajšie zmluvné ustanovenia formulárovej povahy (záložné zmluvy, dohody o ručení, dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovské zmluvy a pod.). Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. V súvislosti s aplikáciou Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách poukázal na

rozhodnutie Krajského súdu Košice zo dňa 23. 05. 2017, sp. zn. 6Co/90/2017. Namietal, že Dohoda o zrážkach zo mzdy pri revolvingovom úvere určite a zrozumiteľne neobsahuje výšku pohľadávky, ktorá má byť uvedeným zabezpečovacím prostriedkom zabezpečená. Opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Takéto dojednanie je podľa neho neurčité a nezrozumiteľné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukázal aj na neurčité dojednanie Dohody, týkajúce sa výšky splátok, podľa ktorého, ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka nasledujúci mesiac zvýšená nad dohodnutú sumu. Jedná sa o neprimerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa a predstavuje zároveň obchádzanie náležitostí Dohody. Opätovne uviedol, že ide formulárový typ dohody, ktorý žalobca nemal možnosť ovplyvniť, takáto dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná. Na zdôraznenie neprijateľnosti Dohody o zrážkach zo mzdy poukázal na rozsudok C-106/77 Simmenthal a na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcínová/ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Uviedol, že pri uzatváraní dohody spotrebiteľ musí mať vedomosť, pohľadávku akého druhu a v akej výške dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje. V opačnom prípade sa vystavuje tomu, že veriteľ vymôže celú pohľadávku, prostredníctvom zrážok z dlžníkovej mzdy, ktorú by spotrebiteľ nebol povinný zaplatiť pri obligatórnom prieskume neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Ide o neprimerané zvýhodnenie veriteľa v neprospech spotrebiteľa, umožňujúce vymôcť pohľadávku vo výške, ktorá mu neprináleží. Vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty citoval ustanovenie §3a nariadenia. Poukázal na skutočnosť, že v septembri 2016 bola sadzba úrokov z omeškania v právnych vzťahoch vzniknutých po 01. 02. 2013 vrátane vo výške 5 %. V danom prípade súčet zmluvnej pokuty vo výške 14,60 % p. a. a úroku z omeškania vo výške 5 % predstavuje sumu 19 %, čo je suma väčšia ako trojnásobok úrokov z omeškania vo výške 15 %. Z uvedeného dôvodu žalobca považuje zmluvnú pokutu za neplatnú pre rozpor so zákonom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

10. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu v odvolaní napadnutých vyhovujúcich častiach a súvisiacich výrokoch o nárokoch na náhradu trov konania nie je dôvodné, Zamietajúci výrok rozsudku odvolaním napadnutý nebol, preto nadobudol právoplatnosť.

11. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 19. 06. 2016 a dojednaní v bode 11.1. zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500166533 (sankcie), uzatvorenej so žalovaným dňa 16. 09. 2016 dôvodiac tým, že tieto dojednania sú neprijateľné podmienky zmluvy. Ďalej žiadal určiť, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Predmetom prieskumu odvolacím súdom sú výroky rozsudku o určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a neplatnosti i ustanovení bodu 11.1. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

12. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmavajúc rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích dôvodov žalovaného (§ 380 ods. 1 CSP) po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody žalovaného nie sú dôvodné.

13. V predmetnej právnej veci bolo medzi stranami nesporné, že žalovaný, ako veriteľ, uzavrel so žalobcom, ako dlžníkom, dňa 16. 09. 2016 zmluvu o úvere č. 8500166533, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 3.000,- Eur, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť spolu s úrokom, teda v celkovej výške 1.357,50- Eur v príslušných splátkach. Zároveň v ten istý deň uzavrel žalovaný ako veriteľ a žalobca ako dlžník Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej žalobca udelil súhlas, aby sa uspokojenie pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok a aby zamestnávateľ žalobcu zrážal mesačne z jeho mzdy čiastku 132,40,- Eur na účet veriteľa až do času, kým veriteľ zamestnávateľovi písomne oznámi, že všetky jeho pohľadávky vzniknuté na základe alebo v súvislosti so Zmluvou sú splatené. Listom zo dňa 17. 01. 2017 potom veriteľ - žalovaný, požiadal zamestnávateľa žalobkyne IN VEST, s.r.o. Šafa aby vykonával zrážky zo mzdy žalobcu.

14. Súd prvej inštancie skôr, ako pristúpil k posúdeniu veci z hľadiska žalobcom vymedzených dôvodov, správne skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo

mzdy a neplatnosti dojednaní v bodoch 11.1. zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda prípustnosť žaloby z hľadiska právnej úpravy zák. č. 160/2015 Z.z. Žalobca právny záujem odôvodňoval s poukazom na ust. § 137 písm. c) CSP tvrdiac, že žaloba má preventívny charakter, pretože má eliminovať stav neistoty v právnom vzťahu. Naopak, žalovaný tvrdil, že žalobca sa podanou žalobou domáha určenia právnych skutočností, ktorá je prípustná len ak to ustanovuje osobitný predpis. Súd prvej inštancie uzavrel, že právny záujem žalobcu vyplýva z ust. § 137 CSP, ktorý neupravuje taxatívny výpočet prípustných žalôb, teda pripúšťa aj inú, ako v cit. ust. vymedzenú žalobu, ak osobitný petit vyplýva z hmotného predpisu. Tým je v tomto prípade Občiansky zákonník a zákony č. 129/2010 Z.z. a č. 250/2007 Z.z., preto nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem.

14. 2. Podľa § 137 žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o: a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

14. 3. V danej veci z vymedzenia žalobného petitu vyplýva, že žalobca sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a sankcií dohodnutých v bode 11.1. Zmluvy o úvere dôvodiac tým, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami zmluvy o úvere. Nedomáha sa teda určenia, či tu právo je alebo nie, ale určenia právnej skutočnosti. Právne skutočnosti sú podmienky (okolnosti) stanovené v hypotéze právnej normy, s ktorou sa spája vznik, zmena a zánik právnych vzťahov. Právne vzťahy vznikajú, menia sa alebo zanikajú na základe jednej právnej skutočnosti. Základným kritériom právnych skutočností je požadovaný vôľový aspekt a delia sa na právne skutočnosti, ktoré sú závislé od vôle subjektov (konanie a protiprávne konanie) a ktoré nie sú závislé od vôle subjektov (právne udalosti, protiprávne stavy). Právnym konaním je právny úkon, s ktorým sa spája vznik, zmena alebo zánik právneho vzťahu a medzi právne úkony patria aj zmluvy, ako dvojstranné právne úkony.

14. 4. V zmysle právnej úpravy § 52 ods. 1 Obč. zákonníka dohoda o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľskou zmluvou, keďže ju uzatvoril dodávateľ - žalovaný a žalobca, ako spotrebiteľ, nadväzovala na zmluvu o úvere a s ňou súvisela, pretože zabezpečovala splnenie záväzku dohodnutého v zmluve. Niet pochyb o tom, že právny vzťah založený medzi žalobcom a žalovaným na základe zmluvy o úvere je spotrebiteľský, a preto spotrebiteľský charakter majú aj všetky na tento základný právny vzťah nadväzujúce právne úkony, teda aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Z hľadiska posúdenia prípustnosti žaloby v zmysle § 137 CSP potom možno v zmysle ust. § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou vychádzať z toho, že ak môže byť predmetom konania žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, môže byť predmetom konania aj žaloba o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy; ide o žalobu v zmysle § 137 d) CSP. Pre jej prípustnosť preukazovanie naliehavého právneho záujmu nie je potrebné, ako správne konštatoval aj súd prvej inštancie.

15. Odvolateľ záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná namietal predovšetkým v tom, že ak Občiansky zákonník v ust. § 551 upravuje tento spôsob zabezpečenia, pričom zmluva obsahuje všetky náležitosti týmto ustanovením vyžadované, požiadavka súdu preukázať, že si žalobca dohodu o zrážkach zo mzdy prečítal nie je reálna a ak mal súd za to, že dohoda je neplatná len čiastočne, mal vysloviť jej čiastočnú neplatnosť.

15.2. K uvedeným námietkam žalovaného odvolací súd poukazuje, že súd prvej inštancie neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy vyvodil z existencie neprijateľných zmluvných podmienok, nie z dôvodu, že si žalobca dohodu pred podpisom neprečítal, resp. že žalovaný túto skutočnosť nepreukázal. Preto potom tieto úvahy súdu nemajú pre ním vyslovený právny záver o neplatnosti zmluvy z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok právne významný dopad.

15.3. V súvislosti s relevantnými závermi súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v ktorom zákonodarca vymedzil všeobecnú zásadu, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať také ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. neprijateľné podmienky).

To neplatí iba v prípade, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa však nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Uvedené zásady sa vzťahujú aj na vedľajšie zmluvné ustanovenia formulárovej povahy (záložné zmluvy, dohody o ručení, dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovské zmluvy a pod.). Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15.4. Súd prvej inštancie posudzujúc dohodu o zrážkach zo mzdy dospel k záveru o jej neplatnosti. Vyslovil, že ust. § 551 Obč. zákonníka pripúšťa možnosť uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy, ale musí byť rešpektovaná ochrana spotrebiteľa a rovnosť zmluvných strán. V danej veci síce dohoda bola uzatvorená na osobitnej listine a obsahovala dojednanie o tom, že dlžník mal možnosť ju odmietnuť a bol poučený o dôsledkoch uzatvorenia dohody, ale aj podľa odvolacieho súdu z predmetnej dohody vyplynulo, že išlo o vopred dodávateľom pripravený formulár, do ktorého sa vpisovali konkretizované údaje o dlžníkovi v nadväznosti na poskytnutý spotrebiteľský úver, pričom z obsahu tejto dohody nevyplýva osobitná možnosť dlžníka, ako spotrebiteľa, vylúčiť uzatvorenie takejto dohody, prípadne možnosť poskytnutá v dodatočnej lehote vylúčiť právne účinky takeého dojednania, napr. jednostranným odstúpením od dohody, prípadne meniť obsah tejto dohody, teda zmluva je koncipovaná tak, že je v nej hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Okrem toho je dlžník povinný rešpektovať vykonávanie zrážok aj v prípade iných nárokov, ktoré voči nemu vzniknú bez toho, aby bolo potrebné súdne rozhodnutie. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že uvedené jednostranné dojednanie znevýhodňuje žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý sa musí podriaďovať dojednaniám, pričom z predtlaču textu je zrejmé, že išlo o formulárové znenie, ktoré nemal možnosť meniť či iným spôsobom korigovať a ustanovenia boli vopred do zmluvy - dohody zakomponované. Okrem toho si žalovaný v Dohode vymienil možnosť vykonávať zrážky zo mzdy nielen v dohodnutej výške, ale aj z iných nárokov, ktoré voči dlžníkovi vzniknú, teda aj také, ktoré v čase uzatvorenia dohody neboli známe alebo ani neexistovali. V Dohode je uvedená suma úveru čiastkou 3.000 eur a suma 1.357,50 eur, ktorá predstavovala príslušenstvo úveru. V žiadosti o vykonávanie zrážok na základe Dohody už žalovaný uvádza výšku pohľadávky sumou 5.296,87 eur. Dojednanie v Dohode, podľa ktorého bol žalobca povinný strpieť vykonávanie zrážok aj ohľadne iných, ako v zmluve o úvere dohodnutých čiastok a nemožnosť žalobcu vypovedať Dohodu, resp. od nej odstúpiť bezo sporu spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a takéto podmienky zmluvy sú neprijateľné a tiež neplatné aj pre rozor s dobrými mravmi (§ 39 Obr. Zákonníka), preto je dohoda ako celok neplatná. Takto vymedzený predmet dohody o zrážkach zo mzdy rozhodne nenapĺňa atribút určitosti, a aj preto spôsobuje neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Nie je možné platne uzavrieť.

15.5. Odvolací súd poukazuje aj na to, že spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej ochrany, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C - 106/77 Simmenthal). Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej účinku. Preto v konečnom dôsledku aplikovanie tak významného zabezpečovacieho inštitútu, akým je dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorý dodávateľovi umožňuje svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa vo formulárovej zmluve, hodnotí odvolací súd ako zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností sa nemôže poskytnúť právna ochrana. Je potrebné si uvedomiť, že dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojím vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

15.6. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). Článok 1 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

16. Žalovaný závery súdu prvej inštancie v časti určenia neplatnosti pre neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v bode 11.1 Zmluvy o úvere č. 8500166533 podľa § 53 Občianskeho zákonníka namietal tvrdiac, že súd prvej inštancie sa nezaoberal článkom 11 zmluvy ako celkom, vrátane bodov 11.2 a 11.3. Súd pritom pochybil aj v tom, že pre účely posudzovania bodu 11.1 prihliadal čiastočne aj na bod 11.2 (viď záver súdu „... pretože dojednaná zmluvná pokuta 0,04 % denne, t.j. 14,6 % ročne spolu s dojednanými úrokmi z omeškania 5 % ročne prevyšuje trojnásobok zákonnej výšky úrokov z omeškania“), avšak už na poslednú vetu tohto ustanovenia pozabudol. Pochybenie súdu žalovaný ďalej videl aj pri opomenutí bodu 11.3 zmluvy, z ktorého vyplýva, že zmluvná pokuta podľa článku 11.1. spolu s úrokom z omeškania nesmú prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z. z. pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa nar. vlády č. 87/1995 Z. z. Podľa žalovaného teda ustanovenie článku 11 rešpektuje obmedzenie vyplývajúce zo zákonnej úpravy. Zmluvná pokuta podľa bodu 11.1 nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania (keďže minimálna hodnota sadzby úroku z omeškania je 5 %, potom trojnásobok bude vždy 15 % a výška pokuty môže byť len 14,6 % p. a.). Obmedzenie týkajúce sa maximálnej výšky sankcií sa tak v zmysle uvedeného môže uplatniť napríklad uplatnením časti nároku na úrok z omeškania.

17. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uvedený výklad žalovaného o zmluvnej pokute nezdiera. Ustanovenie 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Irelevantné je tvrdenie žalovaného, že zmluvná pokuta sama o sebe nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania v zmysle bodu 11.3, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%) a odvolací súd preto súhlasí s tým, že zmluvná podmienka uvedená v článku 11 je v rozpore so zákonom. Lepšiu situáciu žalobcovi neprivedie ani tvrdenie, že dodržanie zákonom stanovenej hornej hranice sankcií je možné napríklad tým, že si nebude uplatňovať celý úrok z omeškania, ale iba jeho časť. Takéto následné zvažovanie krokov veriteľa, ku ktorým musí dôjsť, aby bola naplnená litera zákona je pre spotrebiteľa neprijateľné. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatvárania zmluvy oboznámený s presnou výškou zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, ktoré si v prípade nesplnenia svojich povinností bude môcť veriteľ od neho vymáhať. Povinnosť dojednať zmluvnú pokutu určením jej výšky alebo určením spôsobu jej určenia je zákonná požiadavka určenou priamo v ust. § 544 ods. 2 Obč. zákonníka a vyššie uvedený spôsob určenia, resp. výpočtu zmluvnej pokuty v Zmluve o spotrebiteľskom úvere tejto požiadavke nezodpovedá, pretože je neurčité a nejasné. Nehovoriac o tom, že od takéhoto neurčitého zmluvného ustanovenia veriteľ odvodzoval aj celkovú výšku pohľadávky, ktorú si voči veriteľovi uplatňoval dohodou o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že ustanovenie § 3a ods. 3 nar. prichádza do úvahy len v prípade, ak je splnená podmienka uvedená v odseku 1, teda, ak súčet sankcií neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, tak len v tomto prípade platí, že ak podľa tohto pravidla určené sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie je možné uplatňovať len do výšky úrokov z omeškania podľa

nariadenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správne.

18. Odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého VI. výroku rozhodnutia (bod 12. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), a preto sa obmedzil sa len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

19. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Žalobcovi odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, pretože bol v odvolacom konaní úspešný. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).